

Жыве Беларусь!

Dievs, svēti Latviju!

ГОЛАС БЕЛАРУСА

красавік 1989г №1 ≡ выхадзіць з 1925 ГОДУ (зь перапынкам) ≡

ГРАМАДЗКА—КУЛЬТУРНАЕ
ВЫДАНЬНЕ БЕЛАРУСКАГА
ТАВАРЫСТВА КУЛЬТУРЫ
«СВІТАНАК» места РЫГА

СТАТУТ (праект) БТК „СВІТАНАК“

Сябры таварыства.

1. Беларускае культурнае таварыства „Світанак“ — гэта культурна-асьветная арганізацыя, якая аб'ядноўвае на добраахвотных пачатках беларусаў — грамадзянаў Латвіі — прыхільнікаў роднае мовы, культуры і гісторыі якіх цікавяць беларуска-латыска і латыска-беларускія культурныя сувязі.
2. Таварыства дзейнічае на грунце Канстытуцыі Латвійскай ССР.
3. Таварыства супрацоўнічае з Камітэтам культуры Латвіі, Міністэрствам культуры Беларусі і іншымі культурнымі і творчымі арганізацыямі і таварыствамі Латвіі і Беларусі.
4. Таварыства спрычыняецца да разьвіцьця беларускае і латыскае культуры і мовы, прапагандуе іх сярод беларусаў у Латвіі і на Беларусі.
5. Галоўная мэта дзейнасьці таварыства — спрыяць разьвіцьцю сяброўства і ўзаемаразуменьня паміж усімі народамі, якія жывуць у Латвіі.
6. Формы працы:
  - а. Распаўсюджваньне і папулярызаваньне беларускай нацыянальнай культуры, гісторыі і мовы з дапамогай сродкаў масавай інфармацыі.
  - б. Заснаваньне беларускае бібліятэкі ў Рызе.
  - в. Арганізацыя курсаў для удасканаленьня і вывучэньня беларускай і латыскай мовы.
  - г. Правядзеньне лекцыяў і рэфератаў па пытаннях культуры і гісторыі Беларусі і Латвіі.
  - д. Арганізацыя і наведваньне канцэртаў, тэатральных пастановак і розных выставаў.
  - е. Арганізацыя мастацкай самадзейнасьці і дзіцячага гуртка выяўленчага мастацтва.
  - ж. Правядзеньне вечарынаў адпачынку, экскурсіяў і творчых сустрэчаў.
  - з. Адзначэньне нацыянальных святаў і шлюбных і сьвятых людзей.
7. Сябрам таварыства можа быць кожны грамадзянін, які мае ня менш за 16 гадоў, незалежна ад яго нацыянальнасьці, сацыяльнага становішча і веравызнаньня, калі ён прызнае статут таварыства і выконвае яго патрабаваньні.
  - а. Сябра таварыства абавязаны ведаць беларускую мову і карыстацца ей на ўсіх сходах і сустрэчах, у выпадку няведаньня беларускай мовы ён павінен яе вывучыць у вызначаны тэрмін.
8. Прыём у таварыства адбываецца па асабістай заяве рашэньнем Рады таварыства.
9. Права сябра таварыства:
  - а. удзельнічаць ва ўсіх імпрэзах таварыства, выказаць свае погляды, даваць свае прапановы і абмяркоўваць пастаўленыя пытаньні
  - б. арганізоўваць імпрэзы, якія адпавядаюць мэтам і задачам таварыства.
  - в. удзельнічаць у выбарах і быць абраным у Раду таварыства.
10. Сябры таварыства мусяць браць чынны ўдзел ва ўсіх імпрэзах таварыства.
11. Сябра таварыства можа зольна выйсці з таварыства, паведаміўшы пра гэта ў Раду таварыства.
12. Сябра таварыства, які не прызнае статут, можа быць выключаны з таварыства рашэньнем Агульнага сходу, калі за гэта прагаласавалі 2/3 прысутных.

Арганізацыйная будова.

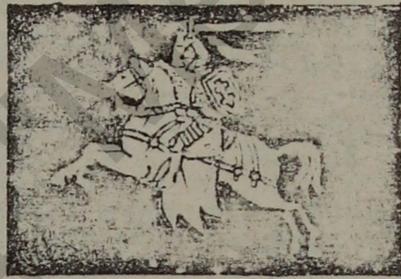
13. Вышэйшым органам таварыства зьяўляецца Агульны сход.

ГОЛОС БЕЛАРУСА

ЧЭРВЕНЬ-ЛІПЕНЬ №3-4 1989 г. ≡ ВЫХОДЗІЦЬ 3 1925 ГОДА «ЗЬ ПЕРАПЫНКАМ» ≡

ГРАМАДЗКА-КУЛЬТУРНАЕ
ВЫДАНЬНЕ БЕЛАРУСКАГА
ТАВАРЫІСТВА КУЛЬТУРЫ
„СВІТАНАК“ МЕСТА РЫГА

НАШАЯ ГАЗЭТА — ПЕРШАЯ БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЭТА ў САВЕЦКАЙ ЛАТВІІ. ЛІЧУЧЫСЯ З НАСЬПЕЎНЫМІ ЖЫЦЦЬЕВЫМІ ПАТРЭБАМІ БЕЛАРУСКАЕ НАЦЫЯНАЛЬНАЕ МЕНШАСЦІ, А ТАКСАМА І СА СТАРЫМІ ТРАДЫЦЫЯМІ БЕЛАРУСКАЕ АДРАДЖЭНЧАЕ ПРЭСЫ, „ГОЛОС БЕЛАРУСА“ СТАВІЦЬ САБЕ МЭТАЮ:

- НАЦЫЯНАЛЬНАЕ ўСВЕДАМЛЕНЬНЕ БЕЛАРУСКАЕ МЕНШАСЦІ ў ЛАТВІІ;
- ЗГУРТАВАНЬНЕ ЯЕ НА НАЦЫЯНАЛЬНА-КУЛЬТУРНЫМ ГРУНЬЦЕ;
- АБАРОНУ ІНТАРЭСАў БЕЛАРУСКАГА ГРАМАДЗТВА.

МЫ ЗВЯРТАЕМСЯ ДА ЧЫТАЧОў ДЫ ІНШЫХ ЗАЦІКАўЛЕННЫХ АСОБАў З ПРАПАНОВАЮ ДАСЫЛАЦЬ МАТАР'ЯЛЫ ХАРАКТЭРУ КУЛЬТУРНА-ГРАМАДЗКАГА, ПАЛІТЫЧНАГА, ЭКАНАМІЧНАГА, НАВУКОВАГА, ЛІТАРАТУРНА-МАСТАЦКАГА, ГУМАРЧЫСТАЧНАГА, САТЫРЫЧНАГА, А ТАКСАМА АБВЕСТКІ, МАЛЮНКІ, ПЫТАНЬНІ.

МЫ КЛІЧАМО ўСІХ БЕЛАРУСАў У ЛАТВІІ ДА ЯДНАНЬНЯ, БАДЗЬЕРАСЦІ І ШЧЫРАЙ ПРАЦЫ ў НАШАЙ СВЯТОЙ СПРАВЕ — АДРАДЖЭНЬНЯ БЕЛАРУШЧЫНЫ. ТЫХ, ХТО ЛІЧЫЦЬ СЯБЕ БЕЛАРУСАМ НЯ ТОЛЬКІ ПА ПАШПАРТУ, ЗАПРАШАКЦЬ:

- ЛАТВІЙСКАЕ ТАВАРЫІСТВА БЕЛАРУСКАЙ КУЛЬТУРЫ „СВІТАНАК“. (РЫГА, АМАТУ-5, ДОМ КУЛЬТУРЫ ПРАФСАЮЗАў)
- РУХ НАЦЫЯНАЛЬНАГА АДЗІНСТВА БЕЛАРУСАў ЛАТВІІ (РЫГА, т. 28-85-23, КУЗЬНЯЦОў СЯРЖУК)
- ЗГУРТАВАНЬНЕ БЕЛАРУСКАЙ МОЛАДЗІ ЛАТВІІ „ВОЛЯ“ (РЫГА, 226048, АЗЕНЕС-22, к. 507^а, ПАўЛОВІЧ ВАДЗІМ)
- НЯДЗЕЛЬНАЯ БЕЛАРУСКАЯ ШКОЛА ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ І ДАРОСЛЫХ (РЫГА, т. 28-95-87, 52-57-62, МІЦКЕВІЧ АЛЭНА ўЛАДЗІМІРАўНА).

СПАДЗЯЕМСЯ НА ТОЕ, ШТО СЯРОД ТЫХ 120 ТЫСЯЧАў БЕЛАРУСАў, ЯКІЯ ЖЫВУЦЬ ў ЛАТВІІ, ЗНОЙДУЦА І САПРАўДНЫЯ.

„БЕЛАРУСКІ ПРАЦЭС“ У ЛАТВІІ

У ЛАТВІІ І ПА-ЗА МЕЖАМІ ЯЕ МНОГА было ГУТАРАК АБ ПРАЦЭСУ, ШТО АДБЫўСЯ ў ПАЧАТКУ КРАСАВІКА 1925 ГОДУ НАД ВАСЬМІ БЕЛАРУСКІМІ ВУЧЫЦЕЛЯМІ ДЗЬВІНСКАЕ І ЛЮЦЫНСКАЕ БЕЛАРУСКІХ ГІМНАЗІЯў.

ПРАЦЭС, ЯКІ ЦЯГНУўСЯ ТРЫ ДНІ, З 2-ГА ПА 4-ГА КРАСАВІКА, З РАНКУ ДА НОЧЫ, ВЫКЛІКАў ДА САБЕ ВЯЛІКУЮ ЗАЦІКАўЛЕНАСЦЬ З БОКУ БЕЛАРУСКАГА ГРАМАДЗТВА І З БОКУ ІНШЫХ НАЦЫЯНАЛЬНАСЦЬЦЯў ЛАТВІІ.

НА ІМ ЯСКРАВА ВИСЬВЯТЛІЛАСЯ ЯК МНОГА ў БЕЛАРУСАў ВОРАГАў, ЯКІЯ НЯ СПЫНЯЛІСЯ НІ ПЕРАД ЯКІМІ СПАСОБАМІ І СРОДКАМІ, КАБ СКАМПРАМЭНТАВАЦЬ БЕЛАРУСКІ РУХ У ЛАТВІІ І ВЫКЛІКАЦЬ АДНОСНА ЯГО РЕПРЕСЬКІ ўРАДУ. ВИСЬВЯТЛІЛАСЯ ў НАЛЕЖНАЙ МЕРЫ І РОЛЯ НІЖЭЙШЫХ ПРАВІНЦЫЯЛЬНЫХ ўладаў ТЫХ ЧАСОў.

АБВІНАВАЧАЛЬНЫ АКТ

Робічы рэшэнію ў БЕЛАРУСКАЙ ПАЧАТКОВАЙ ШКОЛЕ КАПІНСКАЕ, ў вёсцы ДУДАЛІ, 1924 г. 2-га сакавіка, ІНСПЕКТАР НАРОДНЫХ ШКОЛАў ДЗЬВІНСКАГА ВОКРУГУ Л. ОЗАЛІНЬ УГЛЕДЗЕў, НА ГЭАГРАФІЧНАЕ КАРЦЕ, ЯКАЯ ВІСЕЛА НА СЫЦЕНЦЫ, БЫЛА АДЗНАЧАНА БЕЛАРУСЬ ЯКАЯ АБАШЛА ЧАСТКУ АБШАРАў ЦЯПЕРАШНЯЕ РАСЕІ, ЯК І ПОЛЬШЧЫ, ЛІТВЫ І ЛАТВІІ. НА КАРЦЕ МЯЖА ЛАТВІІ ІШЛА АД КОРСАўКІ НА ЛЮЦЫН, АСЬВЕЙСКАЕ ВОЗЕРА, КРАСЛАўКУ, УЛУКШТЫ І АД ТУЛЬ У НАПРАМКУ ЛІТОўСКАЕ МЯЖЫ. ІНШЫМІ СЛОВАМІ КАЖУЧЫ, БЕЛАРУСЬ ЭХАПЛЯЛА ЧАСТКІ ЛЮЦЫНСКАГА ПАВЕТУ, ПАЧЫНАЮЧЫ АД КОРСАўКІ ЗЬ МЕСТАМ ЛЮЦЫНАМ, ЧАСТКУ ДЗЬВІНСКАГА ПАВЕТУ, ПАЧЫНАЮЧЫ З АСЬВЕЙСКАГА ВОЗЕРА ЗЬ ДЗЬВІНСКАМ, І ЧАСТКУ УЛУКШТАНСКАГА ПАВЕТУ ЗЬ МЕСТАМ УЛУКШТЫ.

(працяг на стар.2)